

ASPECTELE DE BAZĂ ALE CRIZEI ECONOMICO-FINANCIARE INTERNAȚIONALE ACTUALE

THE BASIC ASPECTS OF THE CURRENT INTERNATIONAL ECONOMIC-FINANCIAL CRISIS

Angela FILIP, ORCID: 0000-0003-2359-860X
Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 338.124.4(100):339.747

e-mail: filip77@mail.ru

Studiul efectuat asupra situației din sistemul financiar global permite de a confirma ipotezele înaintate în anul 2020 privind *perspectivele declanșării unei noi crize financiare globale*.

În viziunea unor autori, perspectivele declanșării unei crize financiare se conturează în urma manifestării următorilor factori [3]:

- Manifestării pe termen mediu a consecințelor crizei economice internaționale ciclice.
- Impactului consecințelor crizei economice pandemice COVID-19.
- Acutizării problemelor dezechilibrelor economice și financiare globale.

Modelul evolutiv al crizei globale actuale este prezentat în Figură.

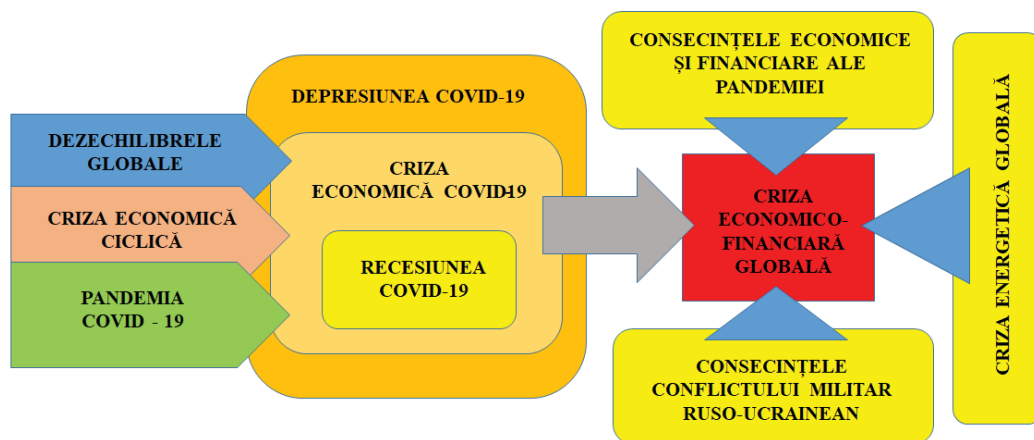

Fig. Prezentarea evolutivă a crizei economico-financiare internaționale actuale
Sursa: în baza dezvoltării [2].

În baza modelului, putem observa *fenomenul crizelor suprapuse*. Este vorba de criza economico-financiară ciclică declanșată în anul 2018, urmată de criza pandemică lansată în 2020, iar acum suntem martorii unei crize economico-financiare globale.

În contextul abordării tematicii problemelor financiare ale crizei pandemice globale, este cazul de amintit de problema dezechilibrelor globale. Impactul dezechilibrelor globale asupra stabilității sistemului financiar mondial este multidimensional și este generator de probleme financiare specifice aplicate de criza pandemică globală.

Într-o anumită măsură, această criză poate fi examinată drept o formă specifică de manifestare a globalizării financiare și este de așteptat ca aceasta să afecteze cel mai puternic țările cu economiile slab dezvoltate.

Conflictul armat dintre Federația Rusă și Ucraina a declanșat tulburări pe piețele financiare și a crescut drastic incertitudinea cu privire la redresarea economiei globale.

Unii experți sunt de opinie că acest conflict generează riscuri suplimentare ca premise ale unei crize economico-financiare globale [1]:

- Ridicarea prețurilor la mărfuri, ceea ce intensifică amenințarea unei inflații ridicate de lungă durată, care crește riscurile de stagflație și tulburări sociale.

- Anumite sectoare precum autovehiculele, transporturile sau produsele chimice, care sunt mai susceptibile, de a avea de suferit.

- Economii europene sunt cele mai expuse riscului unei inflații suplimentare de cel puțin 1,5 puncte procentuale în 2022, în timp ce creșterea PIB-ului ar putea fi redusă cu 1 punct procentual. Împreună cu o reducere completă a aprovizionării cu gaze naturale rusești, aceasta ar putea costa cel puțin 4 puncte din PIB, conducând astfel creșterea PIB-ului UE aproape de zero – mai probabil pe un teritoriu negativ – în 2022.

- În restul lumii, consecințele economice vor fi resimțite în principal prin creșterea prețurilor mărfurilor, care va alimenta presiunile inflaționiste deja existente.

În opinia unor experți, în momentul de față se desfășoară o criză energetică globală fără precedent, legată de creșterea spectaculoasă la petrol, gaz și energie electrică. De asemenea, ei afirmă „Economia mondială a supraviețuit până acum creșterilor fără precedent ale prețurilor la energie, dar s-ar putea ajunge în curând la o situație în care scumpirile devin nesustenabile, din cauza sancțiunilor împotriva FR și a lipsei de combustibili fosili, în special, în Europa” [6].

În continuare, se poate constata drept dificultate financiară importantă la moment *problema mondială a inflației*. În anul 2021, nivelul inflației globale a atins nivelul de 4,35%, iar pentru anul 2022 sunt prognozate 3,81% [5]. Acest proces este considerat drept o notă de plată pentru relansarea rapidă a economiei mondiale și sporirea PIB-ului mondial. Oricum aprobarea de către guvernele multor țări a măsurilor fiscale de aproximativ 16 trilioane USD [4] nu putea să treacă fără consecințe.

Criza pandemică a agravat *problema formării bulei financiare gigantice a datoriei la nivel global*. În anul 2021 nivelul datoriei globale a constituit 303 trilioane USD, sporind față de sfârșitul anului 2020 cu 22 trilioane USD (sau cu 7,6%). Iar raportul acestei datorii față de PIB-ul global a atins nivelul de 351% [7].

Impactul crizei financiare internaționale asupra pieței valutare internaționale, sistemului bancar mondial, sistemului mondial de asigurări și piața internațională de capital formează incertitudini importante.

Referințe:

1. *Economic consequences of the Russia-Ukraine conflict: stagflation ahead*. [Accesat 25.08.2022]. Disponibil: <https://www.coface.com/News-Publications/News/Economic-consequences-of-the-Russia-Ukraine-conflict-Stagflation-ahead>
2. FETINIUC, Valentina, LUCHIAN, Ivan, ȚVIRCUN, Alexandra. The financial anatomy of current pandemic crisis. In: *Journal of Financial and Monetary Economics*. România, București, no 8/2020, p. 105. ISSN 2537-3269
3. FETINIUC, Valentina, LUCHIAN, Ivan. Impact of the covid-19 crisis on global financial imbalances. In: *Geopolitical, Social Security and Freedom Journal*. December 2020, vol. 3, issue 2, pp. 42-52. EISSN 2587-3326
4. *FMI: Pandemia va produce economiei mondiale pierderi mai mici decât criza economică din 2008*. [Accesat 29.08.2022]. Disponibil: <https://www.digi24.ro/stiri/economie/digi-economic/fmi-pandemia-va-produce-economiei-mondiale-pierderi-mai-mici-decat-criza-economica-din-2008-1479801>
5. *Global inflation rate from 2016 to 2026*. [Accesat 25.08.2022]. Disponibil: <https://www.statista.com/statistics/256598/global-inflation-rate-compared-to-previous-year/>
6. NEȚOIU, Raul. *CNN: Vom avea o criză energetică mai gravă decât cele din anii '70. Europa ar putea trece la raționalizarea gazului la iarnă*. [Accesat 30.08.2022]. Disponibil: <https://www.digi24.ro/stiri/economie/energie/cnn-vom-avea-o-criza-energetica-mai-grava-decat-cele-din-anii-70-europa-ar-putea-trece-la-rationalizarea-gazului-la-iarna-1962683>
7. WILKES, Tommy. *Emerging markets drive global debt to record \$303 trillion - IIF*. [Accesat 29.08.2022]. Disponibil: <https://www.reuters.com/markets/europe/emerging-markets-drive-global-debt-record-303-trillion-iif-2022-02-23/>